

ність і рівень використання, наявність вигульних майданчиків, родильних відділень тощо. Одночасно перевіряють дотримання необхідних параметрів мікроклімату в тваринницьких приміщеннях, оскільки від цього значною мірою залежать стан здоров'я тварин, їх продуктивність, якість продукції; раціони і правильність годівлі, своєчасність бонітування й вибракування тварин, осіменіння (парування), переведення із групи в групу; організацію робіт з одержання приплоду і догляду за ним; забезпечення активного моціону відповідних груп і видів тварин; дотримання способів утримання худоби та птиці. Узгодження здійснення технологічного й економічного контролю підвищує його ефективність.

Таким чином, проведення інвентаризації дозволяє вчасно й ефективно вирішити багато проблем у діяльності сільськогосподарських підприємств і забезпечує одержання повної, достовірної та неупередженої інформації про наявність і стан активів, власного капіталу та зобов'язань.

Список використаних джерел: 1. Методичні рекомендації з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, розрахунків та незавершеного виробництва сільськогосподарських підприємств (додаток до листа Міністерства аграрної політики України 04.12.2003 № 37-27-12/14023). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/ru/v1402555-03>. 2. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: затв. наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>. 3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» від 20.10.999 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z1456-05>. 4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

УДК 336.71

Т. С. Черненко, магістр кафедри обліку і оподаткування

Науковий керівник: **В. С. Негоденко**, доцент кафедри обліку і оподаткування
Міжнародний університет фінансів, м. Київ, Україна

ЗНАЧУЩІСТЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Ключові слова: фінансовий результат, комерційні банки, прибуток (збиток).

Конкурентоспроможність банківських установ у ринкових умовах господарювання великою мірою залежить від отриманих фінансових результатів. Спроможність дієво впливати на процеси їх формування, справедливий розподіл з метою мобілізації власних банківських ресурсів виступає своєрідним індикатором і критерієм успішності управління банком.

З економічного погляду фінансовий результат – це доходи банку за вирахуванням витрат. Отже, забезпечення позитивного значення фінансового результату перебуває серед основних завдань при реалізації пріоритетів діяльності банку. Йдеться про ефективні важелі управління, в основі яких – процеси формування доходів в обсягах, що перевищуватимуть витрати. Реальність виконання цих завдань знаходиться в площині ведення прибуткової діяльності.

Проблема формування фінансових результатів, створення дієвих механізмів їх обліку, аналізу й аудиту з метою забезпечення реальних конкурентних переваг банку на ринку банківських послуг залишається важливою й актуальною з погляду як теорії, так і практичної діяльності.

Показники доходів, витрат і фінансових результатів відіграють роль ключових індикаторів фінансової стійкості та стабільності банку.

Система комерційних банків охоплює всі сфери ринкової економіки, а саме виробництво, розподіл, обмін і споживання, і є невід'ємною складовою діяльності як фізичних, так і юридичних осіб.

Діяльність комерційних банків аналізують як у масштабах країни, тобто на макрорівні, так і в масштабах окремих банків, тобто на мікрорівні. Проведення аналізу банківських операцій на макрорівні необхідне Національному банку України для вивчення та прогнозування ситуацій на фінансовому та кредитному ринках країни, стійкості та надійності як банківської системи загалом, так і окремих банків, їх груп по різних регіонах, контролю за виконанням банками встановлених стандартів і нормативів, а також визначення основних напрямів гро-

шово-кредитної політики. Не менш важливим є й аналіз банківської діяльності на мікрорівні як одному з етапів економічної роботи банку.

В Україні, як і в більшості країн світу, існує дворівнева банківська система, де на першому рівні перебуває центральний банк – Національний банк України, на другому – комерційні банки. Отримання прибутку через обслуговування фізичних і юридичних осіб та іншу інвестиційну діяльність є метою комерційних банків.

Визначальну роль у діяльності комерційних банків відіграють депозитні, кредитні та розрахункові операції, які банк здійснює.

Однією з важливих функцій комерційного банку є посередництво в кредиті, що вони здійснюють шляхом перерозподілу коштів, що тимчасово вивільняються в процесі кругообігу фондів підприємств і грошових доходів приватних осіб.

Отже, комерційні банки – це комерційні структури, основне завдання яких полягає в прибутку.

Набуваючи все більшої ваги, питання обліку, аналізу й аудиту фінансових результатів діяльності банку суттєво впливають на забезпечення загальної банківської безпеки. Це насамперед визначається підвищенням ролі вітчизняних банків у процесах глобалізації, світовими тенденціями концентрації капіталу, розвитком інформаційних систем.

Потрібно віддати належне вітчизняним ученим, роботи яких присвячені дослідженню проблем обліку, аналізу й аудиту в банках і безпосередньо – фінансовим результатам їхньої діяльності [1; 2]. Вагомий внесок у розвиток теорії, методології й організації обліку, аналізу та аудиту в банківській діяльності [3] зробили Г. М. Білокінь, Ф. Ф. Бутинець, О. В. Васюренко, А. М. Герасимович, та Р. І. Тиркало.

Фінансовий результат діяльності банківської установи є одним із найважливіших показників його функціонування. Він характеризує стійкість і надійність комерційного банку, необхідний для створення резервних фондів, стимулювання персоналу й керівництва до розвитку та вдосконалення здійснюваних операцій на ринку, скорочення витрат і підвищення якості послуг, які надає банківська установа. У процесі систематизації економічного змісту поняття «фінансовий результат», було виділено три основні підходи до визначення його сутності:

- фінансовий результат як різниця між загальною вартістю майна та сумою його зобов'язань і додаткових внесків власників за звітний період (чисті активи підприємства);
- фінансовий результат як приріст власного капіталу за звітний період;
- фінансовий результат як різниця між доходами та витратами діяльності [4].

У сучасних економічних умовах саме третій підхід для дослідження фінансових результатів банківської діяльності є пріоритетним, оскільки дає змогу виявити фактори впливу на фінансовий результат та розробити систему заходів для досягнення поставлених цілей. Фінансовий результат комерційного банку являє собою прибуток (збиток) як абсолютний показник та рентабельність (ефективність) як відносний показник.

Прибуток (збиток) визначають як різницю між доходами та витратами банківської установи, а рентабельність (ефективність) – як відношення прибутку до понесених витрат або наявних ресурсів [5]. Доходи і витрати формуються внаслідок руху грошових коштів, який притаманний фінансовим відносинам. Сума доходів є підсумком вхідних грошових потоків банківської установи, а сума витрат – підсумком її вихідних грошових потоків. Тому вважаємо, що доходи і витрати як підсумки вхідних та вихідних грошових потоків формують фінансові результати діяльності комерційного банку.

Комерційні банки являють собою багатofункціональні фінансові інституції, що здійснюють широкий спектр банківських послуг, спрямованих передусім на отримання позитивного значення фінансового результату, а його достатній обсяг забезпечує їх стабільне та ефективне функціонування.

Критична оцінка літературних джерел з економічного аналізу підтверджує відсутність єдиних підходів щодо кількості й видів аналітичних показників для використання в процедурах аналізу результатів діяльності. Різноманітними є також підходи до мети та завдань аналізу фінансових результатів діяльності банку.

Насамперед, з метою підвищення рівня прибутковості необхідно здійснювати комплексний аналіз доходів та витрат, виявляти фактори впливу на них, збільшувати резерви діяльності. Отримання позитивного або негативного значення фінансового результату діяльності залежить передусім від ефективності взаємодії кожного компонента системи організації сучасного комерційного банку. Вміння правильно визначати та розпоряджатися вхідними та вихідними грошовими потоками надає змогу комерційному банку отримувати значні переваги від своєї діяльності як в інтересах самої банківської установи, так і в інтересах клієнтів.

Список використаних джерел: **1.** Аналіз банківської діяльності: підручник / А. М. Герасимович та ін.; за ред. А. М. Герасимовича. Київ: КНЕУ, 2004. 599 с. **2.** Медвідь Л. Г., Фостяк І. В. Облік у банках: навч. посіб. Львів: Магнолія-2006, 2010. 360 с. **3.** Кириленко В., Демкович М. Звітність комерційних банків: її особливості. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2003. № 1. С. 47–49. **4.** Сиромятникова О. В. Фінансові результати діяльності банку як об'єкт аналітичного дослідження. URL: <https://goo.gl/RMSPvn>. **5.** Зінченко О. А., Кашубіна Ю. Б., Некряч Ю. О. Удосконалення підходів до визначення складу фінансових результатів комерційного банку та методики їх аналізу. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2013. Вип. 1 (1). С. 280–283.